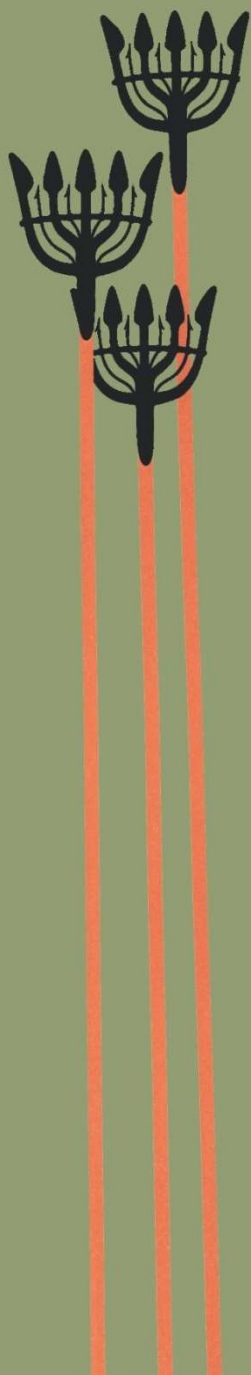

BLEKINGE MUSEUM

Rapport 2023:3

Ramdala kyrka - installation av nödbelysning

Antikvarisk medverkan, 2023

Cissela Olsson

Rapport 2023:3

Ramdala kyrka

- installation av nödbelysning

Antikvarisk medverkan, 2023

Ramdala socken

Karlskrona kommun

Blekinge län

Cissela Olsson

Blekinge museum

Borgmästaregatan 21
371 35 Karlskrona

Växel: 0455-30 49 60 vardagar 8-16
Reception: 0455-30 49 85

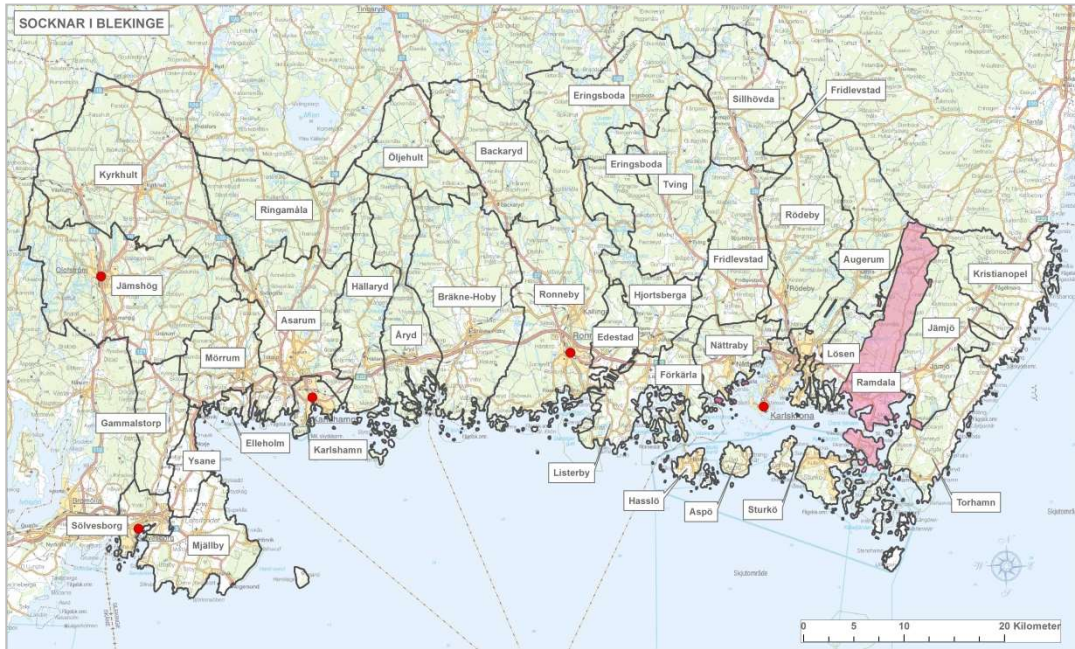
www.blekingemuseum.se

© 2023 Blekinge museum

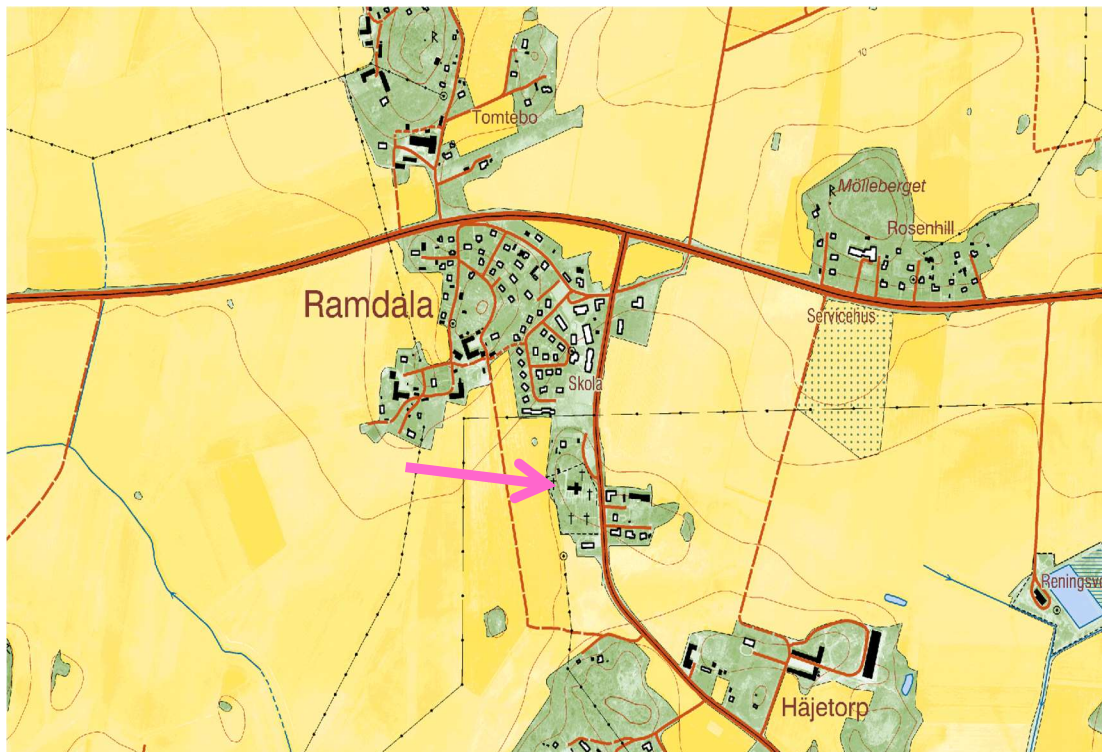
Omslagsfoto: Monterad nödbelysning ovanför kordörren.
Foto: författaren, om inget annat anges under bild.
Kartor ur allmänt kartmaterial, Lantmäteriet

Innehåll

Sammanfattning av utförda åtgärder	5
Administrativa uppgifter	5
Byggnadshistorik med relevans för ärendet	6
Utförda åtgärder	6
Iakttagelser under restaureringen	7
Avvikelser från arbetshandlingarna	7
Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder	7
Övriga handlingar med relevans för ärendet	7

Blekinge län, Ramdala socken markerad.

Ramdala by, Ramdala kyrka markerad. (Fastighetskartan, blad 3F5j.)

Sammanfattning av utförda åtgärder

För att uppfylla kraven efter en brandsyn av Räddningstjänsten Östra Blekinge har en nödbelysnings skylt monterats ovanför entrédörren i korets södra vägg.

Administrativa uppgifter

Objekt	Ramdala kyrka
Socken	Ramdala
Kommun	Karlskrona
Arbetshandlingar	-
Länsstyrelsens diarienummer	433-3971-2022
Blekinge museums diarienummer	BM2023-2
Byggherre/beställare	Jämjö pastorat
Entreprenör	AC El
Antikvarisk medverkan	Blekinge museum genom Cissela Olsson
Byggnadstid	januari 2023
Slutbesiktning	2023-01-20
Rapport granskad av	Jimmy Juhlin Alftberg

Fig. 1. Interiör Ramdala kyrka, vy mot sydost, okänt år men efter 1946 (Blekinge museum).

Byggnadshistorik med relevans för ärendet

Ramdala kyrka är troligtvis uppförd i mitten av 1200-talet. Den bevarade medeltida planlösningen består av ett murat rektangulärt långhus med tornförsett, något smalare kor och inbyggd absid i öster.

Den nuvarande huvudentrén i väster tillkom under 1800-talet då den ursprungliga ingången utmed långhusets södra sida sattes igen. Den smala ingången utmed korets sydsida bedöms ha medeltida ursprung. Den var under en längre tid igenmurad men togs upp vid renoveringen av kyrkan år 1923.

Utförda åtgärder

Utrymning av kyrkan sker antingen genom vapenhuset och ut genom huvudentrén alternativt via ingången på korets södra sida. Denna kordörr var diskret markerad med en nödutgångsskylt av plast fäst på dörrbladet (fig. 2). Vid en brandsyn genomförd av Räddningstjänsten Östra Blekinge godkändes inte denna markering enligt nuvarande bestämmelser utan krav ställdes på en belyst nödutgångsskylt istället.

Närliggande, befintliga elinstallationer som var möjliga att ansluta till, fanns i väggarmaturen ovanför den aktuella dörren eller i vägguttag i korets sydvästra hörn. Vid installationen gjordes bedömningen att eldragning via armaturen var den mest lämpliga.

Nödutgångsskylten skruvades fast på väggen strax ovanför kordörren. Synligt kablage drogs (ca 10 cm) mellan armaturen och nödutgångsskylten (fig. 3 och 4).

Fig. 2. Kordörren före arbetet. Fig. 3. Kordörren efter arbetet (foto: Henrik Persson).

Fig. 4. Monterad nödbelysningskylt. Fig. 5. Sprickebildning i anslutning till dörröppningen.

lakttagelser under restaureringen

Den putsade väggen i anslutning till dörröppningen, främst på västra sidan, har omfattande sprickbildning och lösa partier som behöver åtgärdas (fig. 5). Skadorna fanns sedan tidigare och har inte uppkommit i samband med genomförda åtgärder.

Avvikelser från arbetshandlingarna

Inga avvikelser har gjorts.

Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder

Den genomförda åtgärden är väl utförd i enlighet med länsstyrelsens tillståndsbeslut.

Övriga handlingar med relevans för ärendet

2009-04-04	Ramdala kyrka. Underhållsplan. Sweco Architects AB
2022-08-17	Ansökan om tillstånd rörande installation av nödbelysning.

Karlskrona 2023-02-20

Cissela Olsson

Rapportserie 2023

Blekinge museum

2023:1 **Marinarkeologisk förundersökning av fartygslämning kallad Slädövraket (L1978:1905) i Listerby skärgård.** Listerby socken. Ronneby kommun.

2023:2 **Hvilans nya begravningskapell – till- och ombyggnad.** Karlshamn socken, Karlshamn kommun.

2023:3 **Ramdala kyrka – installation av nödbelysning.** Ramdala socken, Karlskrona kommun.

